Knivsta kommun

KS-2011/72

2009 ÅRS KVALITETSREDOVISNING FÖR KOMMUNALTEKNIK OCH RÄDDNINGSTJÄNST

Kommunstyrelsen 2011-02-14

INLEDNING

Varför en kvalitetsredovisning?

Knivsta kommunfullmäktige har beslutat att kvalitetsredovisningar ska upprättas för kommunens kärnverksamheter. Redovisningen ska ge en bild av resultat och kvalitetsnivå, samt ge underlag för styrning och utveckling.[1] 2009 års kvalitetsredovisning för kommunalteknik är den tredje som upprättas.

Vilka kvalitetsaspekter tas upp?

Tidigare års kvalitetsredovisningar har innehållit en sammanställning av nyckeltal som är kopplade till verksamhetens uppdrag och kvalitetsaspekter. Dessa nyckeltal följs upp även i årets kvalitetsredovisning. En sammanställning finns i slutet av rapporten.

Kvalitetsredovisningen 2009 redovisar även verksamhetens arbete/resultat inom de kvalitetsområden som kommunfullmäktige i mål- och budget har pekat ut[2]:

- Måluppfyllnad, kopplingen till fullmäktiges uppdrag och målens mätbarhet
- Medarbetarperspektivet, att vara en attraktiv arbetsgivare
- Kvalitetsdeklarationer som ett verktyg för kvalitetssäkring
- Hantering av synpunkter och klagomål
- Brukarnöjdhet, tillgänglighet och service
- Resultat av utvärderingar och granskningar (internkontroll)

Verksamheter

De områden som ingår i denna kvalitetsredovisning är:

- Gator, gång- och cykelvägar och teknisk planering
- Park och naturmark
- Avfallshantering
- Bostadsanpassningsbidrag
- Räddningstjänst och olycksförebyggande arbete
- Vatten och avlopp
- (Vindkraft)
- (Mark och exploatering)

Rapportens upplägg

Kvalitetsredovisningen inleds med gemensamma förutsättningar för de kommuntekniska verksamheterna. Därefter presenteras uppdrag, förutsättningar och resultat per verksamhetsområde.

Kvalitetsredovisningen baseras på följande underlag:

- verksamhetsplaner och –berättelser, ev brukarundersökningar, medarbetarenkät.
- statistik och jämförelse som samlas in av branschorganisationer och myndigheter.
- resultat av interna och externa tillsyner och granskningar.

Kvalitetsredovisningen har sammanställts av verksamhetscontroller Kristina Nyström.

---

[1] Mål och budget för Knivsta kommun 2009

[2] KFs uppdrag till samtliga nämnder och kommunstyrelsen i Mål och budget för Knivsta kommun 2009

SLUTSATSER OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN:

Övergripande

- Knivsta har lite infrastruktur jämfört med andra kommuner. Verksamheten växer dock snabbt. Den delen som finansieras genom försäljning och avgifter har ökat mer än delen som kommer från skatteintäkter.
- När kommunen växer är det viktigt att se till att även organisationen för drift, övervakning och uppföljning, även av externa verksamheter, utvecklas.
- För att få en effektiv styrning av verksamheterna behöver verktygen både för mål- och ekonomistyrning förbättras. Detta arbete pågår hela tiden, och kommer att intensifieras i och med att kommunen tar fram ett styr- och kvalitetssystem.

Gator, gång- och cykelvägar samt teknisk planering

- Vid kostnadsjämförelse med andra framstår drift- och underhåll av gator vara dyrare per ytenhet i Knivsta än i andra kommuner. Det beror delvis på att Knivsta har bättre underhållstakt än de flesta andra kommuner, samt att det är osäkert om andra kommuner räknar in kapitalkostnader.
- Gatubelysningen är dyrare i Knivsta än i andra kommuner.
- Arbetet med synpunkter och klagomål håller på att förbättras, men ännu saknas rutiner för rapportering till politiker.

Park och natur

- Kommunens snabba utveckling ger ökat åtagande för Parkenheten. Hittills har detta hanterats genom omprioriteringar.
- Förändrade rutiner i klotterbekämpning bör följas upp med avseende på kostnader och antal klotterfall.

Avfall

- Avfallsverksamheten arbetar målmedvetet och visar tydliga resultat.

Bostadsanpassning

- Arbetssätt och rutiner kan förändras utifrån rekommendationer i genomförd granskning.

Räddningstjänst och skadeförebyggande arbete

- Statistiken över insatstider pekar på att en undersökning av larmtiden (dvs innan larmet når fram till räddningstjänsten) bör undersökas.
- Verksamheten bör utföra fördjupade olycksundersökningar.
- Verksamheten bör öka insatserna när det gäller tillsyn och ev även brandskyddskontroll.
- Rutinerna för att besiktning av kommunens lekplatser blir utförd behöver förbättras.

Vatten- och avloppsverksamhet

- Knivstas VA-verksamhet sköts på ett bra sätt. De förbättringsområden som finns är att klara utsläppskraven i de små reningsverken.
- Det finns kommande utmaningar inom VA-området, tex nya krav på kväverening, samt ökat behov av avloppslösningar utanför tätorter.

GEMENSAMMA FÖRUTSÄTTNINGAR

Volymer

En liten storstadskommun

Knivsta kommun är befolkningsmässigt en medelstor kommun i Sverige. Men sett till infrastrukturen är det en liten kommun. Det kommunala vägnätet är litet i förhållande till antalet invånare och när det gäller längden på vatten- och avloppsledningarna ligger Knivsta bland de lägsta kommunerna i landet[3].

Ekonomi

Verksamheten växer snabbare än kommunbidraget

De kommunaltekniska verksamheterna är en liten del av kommunens verksamhet. År 2009 var kommunalteknikens kommunbidrag 26 miljoner kr, det vill säga 4 procent av kommunens totala skattefinansierade driftbudget. Men flera av de kommuntekniska verksamheterna finansieras helt eller delvis av avgifter och andra intäkter. Totalt omsatte kommunalteknik och räddningstjänst i Knivsta cirka 63 miljoner kronor 2009[4].

De totala kostnaderna för kommunaltekniken ökade med 30 procent mellan 2007 och 2009. Kommunalbidraget ökade under samma tid med 9 procent.[5] Övriga intäkter ökade med 44 procent. I övriga intäkter inkluderas VA- och avfallsavgifter, statsbidrag samt intäkter från försäljning av el och tomter.

Antalet invånare i kommunen ökade med 4 procent mellan 2007 och 2009.

Sett ur ett medborgarperspektiv så betalar varje kommuninvånare cirka 3 500 kr per år för den kommunaltekniska servicen, inklusive skatt, avfalls- och va-avgifter[6].

Ökade kapitalkostnader

I takt med att Knivsta växer görs investeringar i ny infrastruktur. Av kommunens totala investeringar på knapp 70 mnkr stod kommunaltekniken för knappt 60 mnkr 2009, varav 35 miljoner kr var köp av ett vindkraftverk.

Kostnaderna för räntor och avskrivningar har ökat från 4,2 miljoner kronor 2007 till 6,2 miljoner kronor 2010. Om man inte räknar med vindkraftverket, där de finansiella kostnaderna betalas av intäkter från elförsöljningen, så har ökningen av kapiltalkostnaderna stannat av under 2009 och 2010. Noteras ska dock att räddningstjänstens investeringar från och med 2009 inte är med i kommunens bokslut.

[3] VASS
[4] Knivsta kommuns bokslut 2009 och Knivstavattens bokslut 2009
[5] Knivsta kommuns Bokslut 2009 respektive Bokslut 2007
[6] Baserat på fyra personer boende i en typvilla ansluten till kommunalt VA

Personal

Personal – utökade resurser

Kommunaltekniska enheten har ca 7 tjänster för administration, utredning och ledning, vilket är en utökning men knappt två tjänster jämfört med 2008. En exploateringsansvarig ska anställas under 2011.

Det finns en liten utförarorganisation för underhåll och parkskötsel, bestående av fyra ordinarie anställda och åtta så kallade ”sociala” anställningar. Vinterväghållning, gatubelysning, beläggningsarbeten samt avfallsinsamling, med undantag av kundtjänsten, köps in från privat utförare.

Jämfört med andra kommuner tillhör Knivsta den 25 procent som har lägst antal egna anställda inom området teknik, räknat per 1000 invånare.[7]

[7] SKL Antal årsarbetare efter personalgrupp och kommun nov 2009

GATOR OCH TEKNISK PLANERING

Verksamhetens innehåll, volymer och förutsättningar

Uppdrag

Enheterna *Gata och väg* och *Teknisk planering* ansvarar för att planera, bygga och underhålla kommunens infrastruktur för trafik i tätorterna.

Stor del av nyexploatering sker i regel i Alsikebolagets regi, varefter kommunen tar över driften. Exploatering i Ar bekostas till stor del av försäljning av tomtmark, inom verksamheten *Mark och exploatering*.

Ekonomi – hårda vintrar ger underskott

2009 gjorde *Gata* ett negativt resultat på 0,8 miljoner kronor och *Teknisk planering* ett positivt resultat på 0,5 miljoner kr. 2010 prognostiseras, trots besparingar, ett underskott på 1,7 miljoner kr för *Gata* och -0,5 miljoner kr för *Teknisk planering*.

Mellan 2007 och 2009 ökade kostnaderna för gator och vägar med 28 procent. Ökningen beror bland annat på ökade vinterhållningskostnader och ökat beläggningsunderhåll samt tillkommande markarrende för pendlarparkering. I Tabell 1 visas kostnaderna per m^2 yta.

Tabell 1 Kostnader för väghållning inkl gatubelysning exkl investeringar, (kr/m^2 belagd yta)

	2007	2008	2009
Totala kostnader (enligt bokslut)	23 kr	25 kr	29 kr
Varav drift- och underhåll	14 kr	10 kr	17 kr
varav beläggningsunderhåll	*4 kr*	*3 kr*	*7 kr*
varav vinterväghållning	*4 kr*	*3 kr*	*5 kr*
varav gatubelysning	*4 kr*	*4 kr*	*5 kr*
varav övrig drift och underhåll	*2 kr*	*i u*	*0,4 kr*
Varav kapitalkostnader	7 kr	7 kr	7 kr
Varav personal, admin, PO mm	2 kr	i u	3 kr

Källa: Verksamhetens nyckeltal 2007, 2008, 2009, samt kompletterande uppgifter från Agresso

Ökande volymer

I och med att kommunen växer ökar hela tiden volymen av gator, cykelvägar och parkeringar. Totalt har ytan ökat med cirka 10 procent sedan 2007. Siffrorna är osäkra på grund av att kvalitén i gaturegistret behöver bli bättre.

Underhållstakt gator och cykelvägar – bra i jämförelse med andra

2009 utfördes underhållsbeläggning som motsvarade en omläggningscykel på 30 år. Det är något lägre än ambitionsnivån[8]. 2010 förväntas den sjunka beroende på åtstramningar i budgeten.

[8] Målet i 2009 års budget var 25 års underhållscykel, beräknat på hela belagda ytan, vilket motsvarar 15 400 m^2

Jämför man Knivsta med andra kommuner har Knivsta en bra underhållstakt. I ingen av de sju kommunerna i jämförelsenätverket *Dacke*[9] var förnyelsetakten kortare än 35 år, och i vissa uppåt 150 år, under 2009. Även jämfört med 64 kommuner som svarat på *Sveriges Kommuner och Landstings* enkätundersökning ”Kommunernas väghållning” ligger Knivsta bland de bästa 25 procenten[10]. På grund av ekonomiska besparingar är prognosen att underhållstakten under 2010 kommer att vara betydligt lägre (Figur 1)

Figur 1 Utförd underhållsbeläggning åren 2004-2009, med prognos 2010

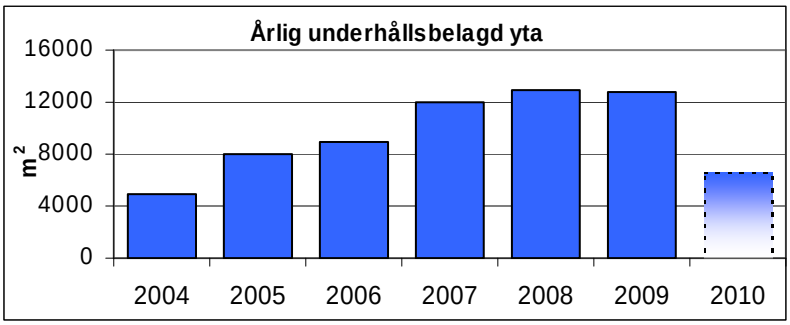

Källa: Gatuansvarig Magnus Högbom

Figur 2 Vinterväghållningskostnader 2003-2009, med prognos 2010

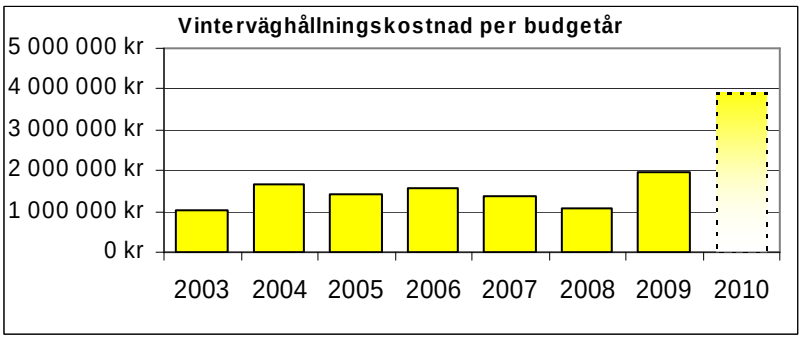

Källa: Gatuansvarig Magnus Högbom

Drift- och underhållskostnader – Knivsta dyrare än andra?

Kostnaderna i Knivsta kommun har analyserats och jämförts dels med kommunerna i jämförelsenätverket *Dacke*[11], och dels med resultatet av SKLs enkät ”Kommunernas Väghållning”. 2009 års jämförelser indikerar att:

- Knivsta har <u>låga kostnader för drift och underhåll räknat per invånare</u>, vilket bland annat beror på att Knivsta har få kommunala gator räknat per invånare
- <u>Kostnaden för drift och underhåll räknat per m^2 yta är högre</u> än i de flesta andra kommuner. Detta i sin tur beror bland annat på att:
    - Knivsta har <u>hög underhållstakt</u> jämfört med andra[12].
    - Knivsta har <u>hög kostnad för gatubelysningen</u>, räknat mer ljuspunkt. Detta beror både på högre energi-, nät- och underhållskostnader.
    - Knivsta <u>redovisar kapitalkostnader</u> (räntor och avskrivningar) som drift- och underhållskostnad, vilket många andra kommuner inte gör i jämförelser.

[9] Aneby, Eksjö, Karlshamn, Ljungby, Mjölby, Nässjö. Sävsjö och Vetlanda, Jämförelserapport Gator, vägar, parker, lekplatser 2009
[10] Ännu opublicerad undersökning
[11] Nätverket Dackes jämförelserapport Gator, vägar, parker, lekplatser 2009
[12] I t e x jämförelsenätverket Dacke konstaterades att ingen av de deltagande kommunerna hade en underhållstakt som var lägre än 35 år, och i vissa fall uppåt 150-200 år. Enligt SKLs enkät bland 64 kommuner var medianen 46 år

Resultat utifrån fullmäktiges kvalitetsaspekter

Mål och uppföljning

Kommunstyrelsen ställde upp sju mål för *Gata*, *Teknisk planering* och *Mark och exploatering* 2009. Två av dessa uppnåddes helt och två delvis (se Figur 3).

Det finns en röd tråd mellan fullmäktiges mål och målen inom gata och kommunalteknik. Målen är mät- eller uppföljningsbara. Målen anger aktiviteter snarare än önskar resultat.

Figur 3 Måluppfyllnad gatuverksamhet och teknisk planering

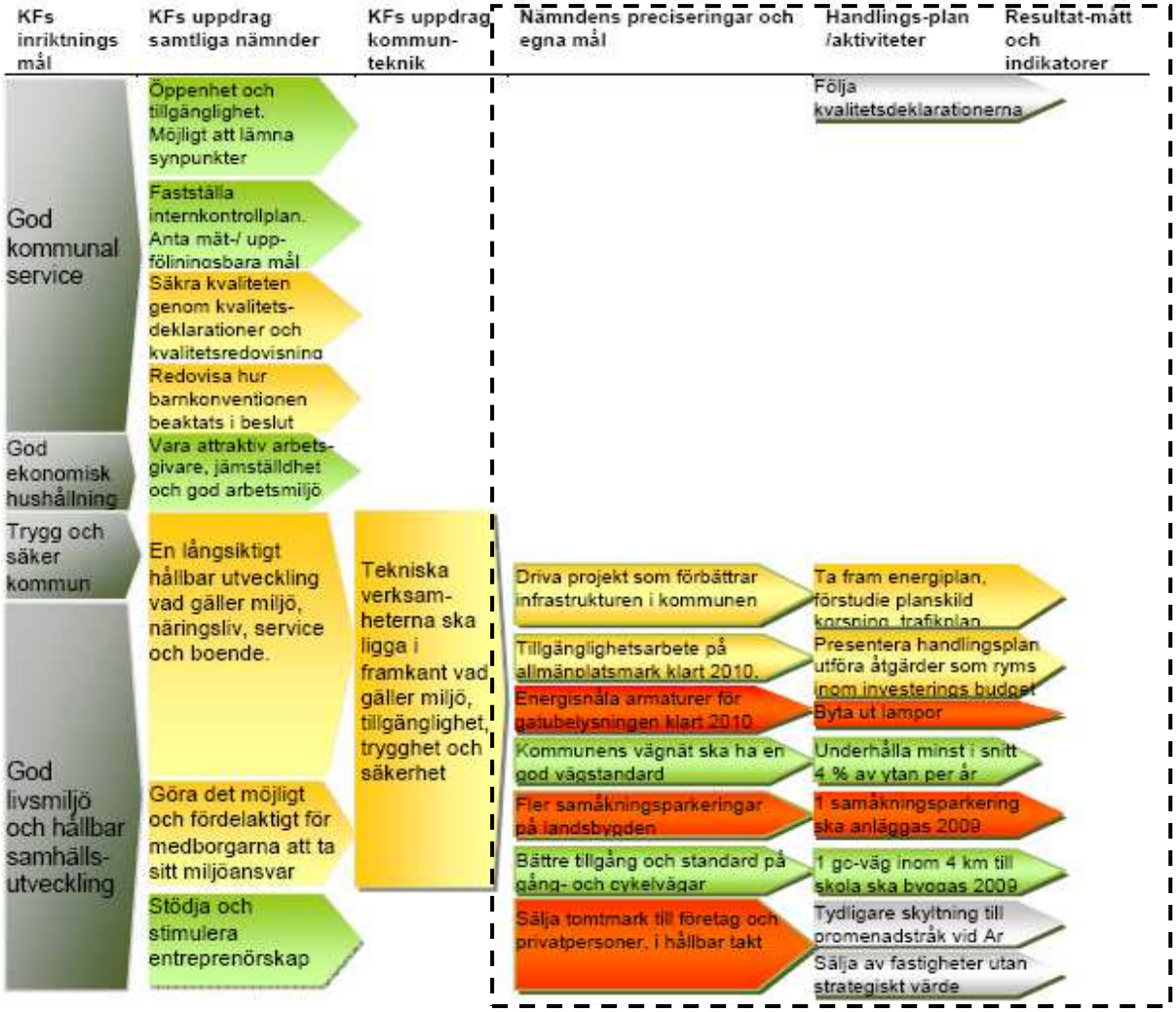

Grön = uppfyllt, gul = delvis uppfyllt, röd = inte uppfyllt, grått = ej uppföljt i verksamhetsberättelsen
Källa: Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsen 2009

Service, tillgänglighet och brukarnöjdhet – kommuninvånare önskar ökad helhetssyn

Vintern 2009/2010 utfördes två gruppintervjuer med totalt femton kommuninvånare. Det som efterfrågades mest, och som också ansågs fungera sämst, var helhetssyn och samverkan med andra aktörer till exempel fastighetsägare och Banverket. Även snöröjningen var viktig, men ansågs fungera mycket bra. När det gällde standarden på vägbeläggningen tyckte man att den var bra på gator, men sämre på trottoarer.

Enligt den senast genomförda medborgarundersökningen gav kommunens medborgare ett mycket lågt betyg för gator och cykelvägar, bland annat på grund av det årets dåliga vinterväghållning.

Synpunkter och klagomål – flera registrerade än 2008

Under 2009 och 2010 har arbetet med att hantera synpunkter och klagomål utvecklats. Fler klagomål registreras i diariet och man strävar efter att ”ligga steget före” för att snabbt kunna ge information om framförallt snöröjningen. Rutiner för att rapportera synpunkter och klagomål till politiker finns ännu inte.

2009 registrerades totalt 28 klagomål som rörde gata. I tio fall innehöll klagomålet ett skadeståndskrav. I två fall innehöll synpunkten också beröm. I samband med cykelvägsprojektet kom det dessutom in 47 önskemål om förbättringar i cykelvägnätet.

2010 registrerades cirka 60 synpunkter i diariet, varav 3 skadeståndskrav. I två fall fick kommunen beröm.

Tabell 2 Sammanställning av registrerade synpunkter och klagomål gata 2009 och 2010

Område	Antal klagomål	Antal klagomål
Snöröjning	13 (varav 7 gällde våren)	31 (varav 19 gällde våren)
Skadestånd på grund av halka på gångväg	2	
Dålig gatustandard	2	2
Skada på bil pga dålig väg	6	1
Dålig skyltning/vägmarkering		7
Klotter	1	0
Utformning av cykelvägar/parkeringar	(47)	5
Framkomlighet cykelväg	1	1
Övrig utformning, trafiksäkerhet (bla rondell i Alsike, hastighetsbegränsningar)	1	11
Gatubelysning	2	2
Parkeringsövervakning		5
Totalt	28	60

Källa: W3D3

Kvalitetsdeklarationer – reviderade under 2010

Kvalitetsdeklarationerna har under 2010 reviderats. En plan för uppföljning av deklarationerna har tagits fram. De nya deklarationerna innebar endast en marginell ambitionshöjning jämfört med de förra deklarationerna.

PARK OCH NATURMARK

Verksamhetens innehåll, volymer och förutsättningar

Uppdrag – lagens miniminivå eller högre ambitioner?

Kommunen är skydlig att se till att allmänna platser uppfyller rimliga krav på trevnad och framkomlighet.

Fina utomhusmiljöer kan bidra betydligt till hälsa, trivsel och miljö.

Personal - ökad nöjdhet med arbetsmiljön

I 2010 års arbetsmiljöenhät ger parkens driftspersonal lägre betyg för arbetsmiljön än snittet för alla anställda. Samtidigt har man haft en mer positiv utveckling jämfört med mätningen 2008 än snittet. Det är framförall kontakt med chef, trivsel med chef och arbetskamrater, möjligheter till utveckling samt möjlighet att påverka arbetet som anses ha förbättras.

De områden som anses mest angelägna att förbättra är löneutvecklingen, rätt redskap för arbetet, uppskattning från arbetskamrater och den fysiska arbetsmiljön.

Volymer – fler skötselkrävande ytor sedan 2008

Inom parkverksamheten har den totala ytan som ska skötas inte ökat under 2009. Däremot har en förskjutning skett mot fler intensivt skötta ytor, som gräsmattor och ängar, och mindre natur- och skogsmark. Under 2009 tillkom skötsel av flera objekt, bland annat belysning i Tallkottsparken, en konstgräsplan i Alsike, två hundrastgårdar samt Brunnbybadet.

Ekonomi – driftkostnaderna ökar inte

Enligt kommunens bokslut har både intäkter och kostnader för park- och naturmark ökat kraftigt 2009 jämfört med 2008. Förklaringen till detta är bokföringstekniska förändringar, och beror inte på ökade kostnader för själva driftverksamheten. De enda direkta driftskostnaderna som ökade var renhållning och snöröjning, isbanor och renhållning. Budgeten har i själva verket räknats upp med en procent.

Välskött och trygg miljö – lite klotter

Antalet polisanmälda fall av klotter fortsätter ligga lågt, liksom kostnaden för sanering. (Figur 4) Från och med utför inte längre räddningstjänsten sanering. Detta kommer att innebära att det nu tar 1-2 veckor att åtgärda klotter, jämfört med 1-2 dagar 2008.

Figur 4 Anmälda klotterbrott samt kostnader för klottersanering

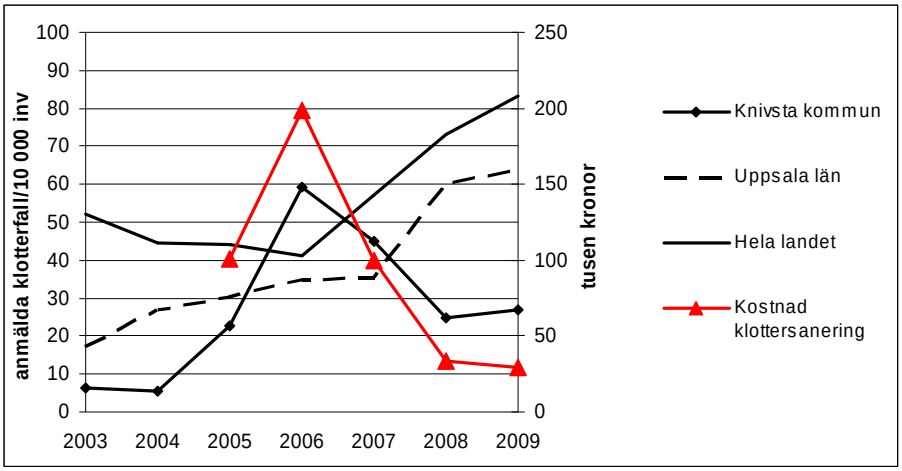

Källa: Brottsförebyggande rådet och kommunens ekonomisystem Agresso

Resultat utifrån fullmäktiges kvalitetsaspekter

Uppfyllande av mål – oförutsedda händelser försvårar måluppfyllelsen

Av de fyra mål kommunstyrelsen antog för verksamheten 2009 kunde ett uppfyllas helt, ett delvis och två inte alls. Flera planerade aktiviteter kunde inte genomföras, delvis på grund av att andra aktiviteter och åtaganden utanför verksamhetsplanen tillkom under året. I Figur 5 åskådliggörs graden av måluppfyllnad för park- och naturverksamheten.

Figur 5 Måluppfyllnad park och naturskötsel

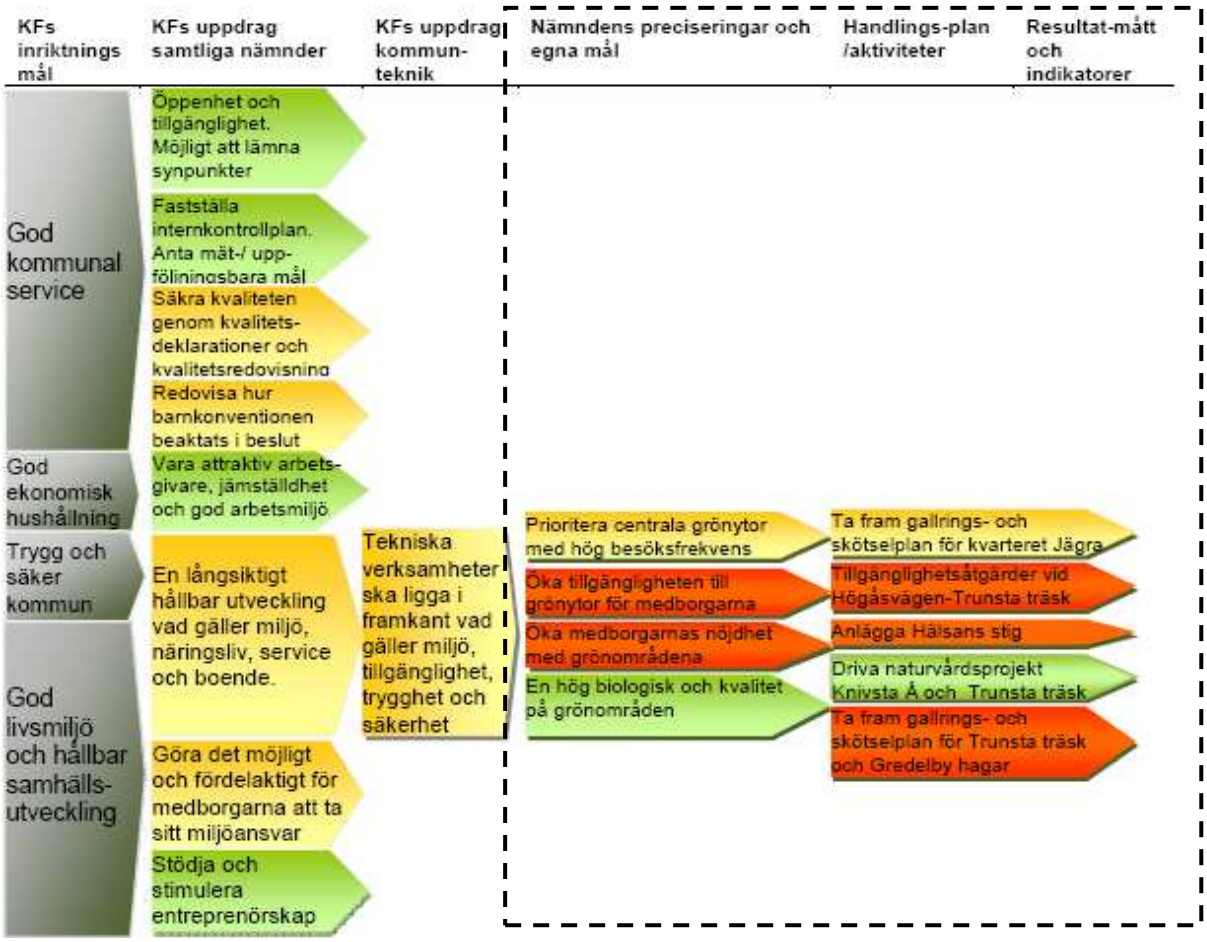

Grön = uppfyllt, gul = delvis uppfyllt, röd = inte uppfyllt.
Källa: Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsen 2009

Målen för verksamhet anger vilka resultat som ska uppnås och åtgärder för att nå målen. För att öka uppföljningsbarheten vore det bra att ange indikatorer för uppföljning.

Tillgänglighet, service och brukarnöjdhet

Vintern 2009/2010 utfördes två gruppintervjuer där totalt 15 kommuninvånare samtalade om vad de tyckte var viktigt för god kvalitet. Under fokusgruppen framkom att man lade stor vikt vid de säsongsmässiga utsmyckningarna och planteringarna i centrala Knivsta. Det ansågs också viktigt att man snabbt återställde arrangemangen efter eventuell skadegörelse. Även detta upplevs fungera bra.

Synpunkter och klagomål – säkerhet på lekplatser oroar några

Under 2009 registrerades fem synpunkter/klagomål gällande parkskötsel. Två synpunkter gällde säkerhet på lekplats, en gällde renhållning, en skymmande buskar vid gatubelysning och en gällde bortforslande av skrotbil.

I ett fall har skadestånd beviljats för skador på en bil som uppstod i samband med grästrimmning.

Under 2010 registrerades fem synpunkter/klagomål gällande parkskötsel, varav ett var beröm. En synpunkt gällde renhållning, en ett nedhängande träd och två skadestånds-krav pga skada på bil. [13]

Kvalitetsdeklarationer

Kvalitetsdeklarationerna för park reviderades under 2010. De nya kvalitets-deklarationerna innebär att man förtydligar kommunens åtaganden på flera områden, till exempel renhållning och isspolning och klippning av grenar vid gatubelysning.

Inom klotterbekämpningen har dock ambitionsnivån minskat betdligt, beroende på att klottersaneringen inte längre kan göras i kommunens egna regi.

Innehåll i reviderade kvalitetdeklarationer för parkskötsel

- Tätorter städas och papperskorgar töms varje vecka. **(ny**)
- Mindre skadegörelse på kommunens anläggningar åtgärdas inom en arbetsdag **(ny)**
- Klotter åtgärdas inom 14 dagar, och i allvarligare fall inom sju dagar **(ny)**
- Diken och vägslänter slås minst en gång per år.
- Offentliga lekplatser besiktigas en gång per år.
- Trasiga lekredskap åtgärdas omgående efter felanmälan.
- Isar på vissa skolgårdar spolas, från att det blir kallt fram till sportlovet. **(ny)**
- Städning av badplatserna Särstabadet och Brunnbybadet sker varje vardag under badsäsong. **(ny)**
- Bottnarna på badplatserna Särstabadet, Brunnbybadet och Oxtorget rensas två gånger per år.
- Vattenprover tas var tredje vecka under badsäsong.

[13] Diariesystemet w3d3

AVFALLSHANTERING

Verksamhetens innehåll, volymer och förutsättningar

Uppdrag – miljö en viktig del

Kommunerna ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall, utom det avfall som omfattas av producentansvar.

Avfallshanteringen omfattas av nationella miljömål[14] om minskande eller konstanta avfallsmängder, minskad deponering och ökad återvinning.

Personal

Kommunen har 3 tjänster som huvudsakligen arbetar med administration av avfallshanteringen. All drift sköts av extern entreprenör.

Ekonomi - avgifterna lagom för lägenheter, något hög för villor

Verksamhetens finansieras helt av avgifter. Avfallstaxan i Knivsta höjdes med 6 procent i slutet av 2009. Enligt branschorganisationen Avfall Sverige är taxan för villor något hög medan den för lägenheter är godkänd, jämfört med andra kommuner.

Varje år utförs undersökningen ”Nils Holgersson” där kostnaderna för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning jämförs mellan samtliga kommuner. Enligt denna ligger Knivsta något lägre än medianen för riket när det gäller exempelhushållets kostnad för avfall.[15] Denna undersökning berör endast flerbostadshus, och förstärker därmed Avfall Sveriges bedömning.

Avfallsmängder

År 2009 samlades 6039 ton avfall in i Knivsta kommun, vilket innebär att en minskning jämfört med tidigare år, både räknat per person och i totala mänger.

Mängden avfall till deponi (”soptipp”) har för första gången sedan mätningen startade minskat. Det beror bland annat på att en sorteringsplatta införts på återvinningsentralen, där sammansatt avfall kan demonteras och sorteras.

Återvinningsgraden (materialåtervinning och biologisk behandling) ökade från 31 till 34 procent under 2009.

[14] Miljömålen kommer att revideras. Detta är dock det som gäller i skrivande stund.
[15] Nils Holgersson-rapporten produceras av Avgiftsgruppen där HSB:s Riksförbund, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Riksbyggen, SABO och Fastighetsägarna Sverige ingår. www.nilsholgersson.nu

Figur 6 Total mängd insamlat avfall, fördelat på behandling

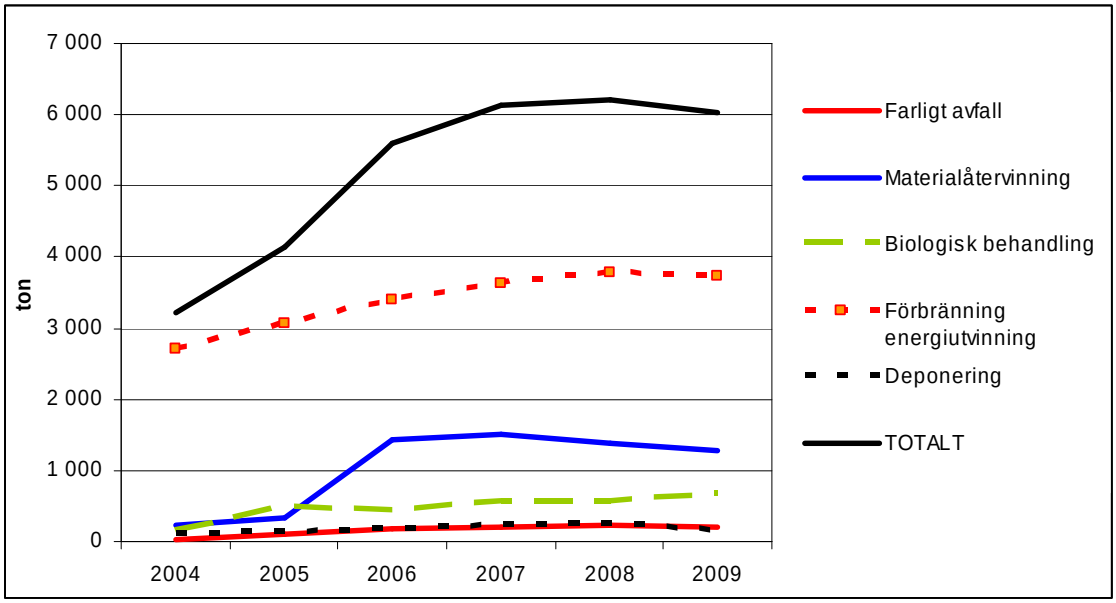

Källa: Verksamhetens egna nyckeltal redovisade i Årsuppföljning allt avfall

Jämförelse med branschnyckeltal från Avfall Sverige

Branschorganisationen Avfall Sverige har bedömer varje år hur uthållig kommunernas avfallshantering är (se Tabell 3). Enligt denna bedömning har Knivsta *god* eller *mycket god* uthållighet inom alla mätområden utom:

- Vanligaste avgift för villakunder
- Kommunens kostnad för insamlingen av säck- och kärlavfallet
- Mängd insamlat förpacknings- och tidningsmaterial
- Andel hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling

Tabell 3 Uthållighet i Knivsta kommuns avfallshantering 2008 och 2009

		2008	2009
Kunder			
Vanligaste avgift en- och tvåfamiljshus	*(Kr/år)*	2 057	2 192
Vanligaste avgift lägenhet i flerbostadshus	*(Kr/år)*	1 255	1 337
Ekonomi			
Total årskostnad	*(Kr/person)*	623	515
Årskostnad service- och administration	*(Kr/person)*	295	184
Årskostnad insamling kärl- och säckavfall	*(Kr/person)*	178	182
Årskostnad behandling inkl fjärrtransport av kärl- och säckavfall	*(Kr/person)*	150	149
Insamling – Generellt			
Mängd insamlat hushållsavfall	*(Kr/person)*	402	384
Mängd insamlat kärl- och säckavfall	*(Kr/person)*	188	181
Mängd insamlat grovavfall	*(Kr/person)*	143	131
Mängd insamlat förpacknings- och tidningsmaterial	*(Kr/person)*	51	55
Total andel farligt avfall i kärl- och säckavfall	*(%)*	-	0,09
Mängd farligt avfall från hushåll som samlats in via kommunen	*(Kr/person)*	5,7	3,82
Återvinning behandling			
Andel hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling	*(%)*	31	34
Andel matavfall från hushåll, restauranger, storkök och butiker som återvinns genom biologisk behandling	*(%)*	34	35
Energiproduktion behandling kärl- och säckavfall	*(MWh/ton)*	2,94	2,93
Bortskaffande deponering			
Mängd hushållsavfall till deponi	*(MWh/ton)*	16,17	10,68
	= Mycket god uthållighet		*= Dålig uthållighet*
	= God uthållighet		*= Mindre god uthållighet*

Källa: AvfallWeb

Resultat utifrån fullmäktiges kvalitetsaspekter

Uppfyllnaden av mål – Knivsta kan visa på tydliga resultat

För 2009 formulerade kommunstyrelsens tre mål för verksamheten. Av dessa uppfylldes två helt och ett delvis (Figur 7). Till målen är handlingsplan angiven. Två av målen har tydliga mått/indikatorer kopplade till sig, vilket gör uppföljningen säker.

Figur 7 Måluppfyllnad för Avfallsverksamheten 2009

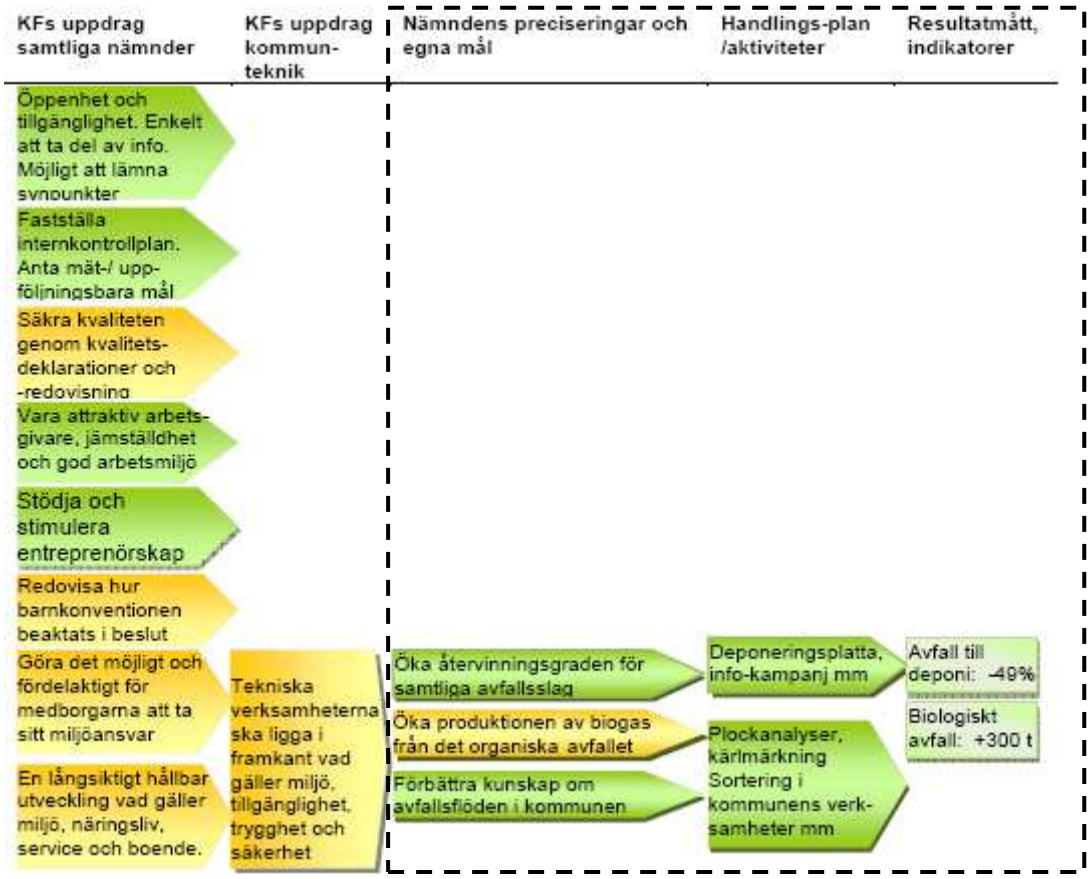

Grön = uppfyllt, gul = delvis uppfyllt, röd = inte uppfyllt.
Källa: Verksamhetsberättelse för kommunstyrelsen 2009

Inom avfallsverksamheten finns en långsiktig Avfallsplan som styr verksamheten. Målen i avfallsplanen som gällde t.o.m. 2009 var:

- Minska avfallets mängd och farlighet
- Minska deponeringen av samtliga avfallsslag
- Förbättra kunskap och kännedom om samtliga avfallsflöden i kommunen
- Öka kunskapen hos kommunens invånare och verksamhetsutövare
- Inled samarbete och erfarenhetsutbyte med närregionens kommuner

En uppföljning av avfallsplanen gjordes i och med att en ny plan togs fram 2010.

Service, tillgänglighet och brukarnöjdhet

Inga nya brukarundersökningar har gjorts under 2009. Medborgarundersökningar som presenterats tidigare år har pekat på att invånarna är mycket nöjda med återvinnings-centralen och bemötandet i kundtjänst, men missnöjda med möjligheterna att lämna förpackningar på återvinningsstationer[16].

Synpunkter och klagomål

Under 2009 mottog kundtjänsten 1850 samtal gällande sophämtningen vilket är en minskning sedan 2008 då 2120 samtal togs emot. Inkomna synpunkter registreras i verksamhetens egna datasystem och vidarebefordras till entreprenören.

[16] SCBs medborgarundersökning och Avfall Sveriges brukarundersökning som rapporterades i Kvalitetsredovisning för 2008

BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG

Verksamhetens innehåll, volymer och förutsättningar

Uppdrag

Kommuner ska ge bidrag till anpassning av bostäder så att personer med funktionshinder har möjlighet till ett självständigt liv i eget boende.[17]

Personal

En person arbetar med handläggning av bostadsanpassningsbidrag motsvarande ungeför 35 procent av en heltid.

Kostnader och antal beviljade bidrag 2009

2009 var kostnaden för bostadsanpassningen 2,1 mnkr. Det innebar att kostnade minskade för andra året i rad. Tidigare års jämförelser har visat att Knivsta har legat högt när det gäller hur mycket stöd som betalats ut. I år har Knivsta närmat sig medel för riket.

70 beslut om bidrag fattades under 2009. I alla fall bifölls ansökan helt eller delvis.

Handläggningstid

Handläggningstiden varierar mycket, från 1 upp till mer än 16 veckor. Andelen ärenden som har längre handläggningstid än 16 veckor har sjönk från 33 2008 till 21 procent 2009[18].

Resultat utifrån fullmäktiges kvalitetsaspekter

Uppfyllande av mål

Inga politiska mål sattes upp för verksamheten 2009.

Resultat från utvärderingar och granskningar

Under hösten 2010 genomfördes en granskning av handläggningen av bostadsanpassningsbidrag. Slutsatserna var bland annat att verksamheten bedrevs med den sökandes behov i centrum och med ett gott samarbete mellan handläggare och arbetsterapeuter.

Jämförelser med andra kommuner tydde på att Knivsta gör en mer generös tolkning av lagen av bostadsanpassningsbidrag än många andra kommuner.

Handläggningen av bidraget sker enligt praxis i flera andra kommuner, men inom några områden behöver nya rutiner tas fram för att bättre uppfylla Boverkets krav på god och rättssäker handläggning.

Tillgänglighet, service och brukarnöjdhet

Inga brukar- eller medborgarundersökningar har gjorts sedan 2005.

Synpunkter och klagomål

Inga synpunkter eller klagomål finns registrerade.

---

[17] Lagen om Bostadsanpassningsbidrag
[18] Statistik från handläggare september 2010

RÄDDNINGSTJÄNST OCH OLYCKSFÖREBYGGANDE ARBETE

Verksamhetens innehåll, volymer och förutsättningar

Uppdrag – mer än bara utryckningar

Det övergripande målet med räddningstjänstens arbete är att färre ska dö, mindre ska förstöras och antalet olyckor ska minska[19]. Förutom utryckningar och räddningsinsatser ska räddningstjänsten arbeta förebyggande genom:

- utföra *tillsyn* av företags och verksamheters brandskyddsarbete
- se till att sotning och *brandskyddskontroll* genomförs i eldstäder
- underlätta för den enskilde att själv bidra till sin säkerhet, tex genom *utbildningar*
- *undersöka* olyckors orsak och förlopp[20]

Kommunen är, i egenskap av verksamhetsutövare, särskilt ansvarig för säkerheten i kommunala anläggningar, t ex skolor, motionsanläggningar och lekplatser[21].

Kommunens arbete för trygghet och säkerhet omfattar även krishantering och brottsförebyggande arbete. Dessa områden ingår inte i kvalitetsredovisningen.

Organisation och personal – minskad bemanning

Knivsta räddningstjänst har heltidsbrandmän stationerade på dagen, men är på kvällar och helger en deltidsbrandstation. Till följd av besparingar inom Attunda brandkår minskar bemanningen i de deltagande kommunerna. I slutet av 2009 fanns 216 hel- eller deltidsbranpersonal, jämfört med 276 i slutet av 2008[22]. I Knivsta innebar det att utryckningsstyrkan reducerades från 6 till 5 personer. Rent konkret innebär det att man inte tar med en vattentankbil på alla utryckningar, utan att den kommer från Märsta.[23]

Kostnader – ökat i Knivsta

Enligt *Öppna jämförelser gällande trygghet och säkerhet*[24] ser man att kostnaderna för räddningstjänsten i Knivsta år 2008 gick från att ligga under snittet för riket, till att ligga något över (se Tabell 4).

Under 2009 fortsatte kostnaden för räddningstjänsten i Knivsta att stiga, från 750 kr per invånare 2008 till 950 kr 2009.[25] Den ökade kostnaden hänger ihop med att man gått samman med Brandkåren Attunda.

---

[19] Lagen om Skydd mot Olyckor, LSO
[20] Hermelin m fl 2004 Lagen om skydd mot olyckor - beskrivning och kommentarer
[21] 3 kap. 17§ 3 st. PBL, Ordningslagen 3 kap 3 §, Produktsäkerhetslagen (SFS 1988:1604).
[22] 2008 ingick inte Sigtuna och Knivsta kommun i Attunda, men för jämförelsens skull har Attundas, Sigtunas och Knivstas siffror räknats samman för detta år. Källa: MSBs årsuppföljning av LSO 2009
[23] Kenneth Bergkvist, produktionschef i Sigtuna och Knivsta, 2010-09-27
[24] Sveriges Kommuner och Landsting
[25] Knivsta kommuns bokslut 2009

Tabell 4 Kostnader för räddningstjänst jämfört med andra

	Bruttokostnad per inv 2004-2006	Bruttokostnad per inv 2008
Knivsta kommun	663	793
Median för övriga kommuner* i Brandkåren Attunda	668	618
Median för samtliga kommuner i riket	714 kr	784 kr

*Upplands Bro, Upplands Väsby, Sigtuna, Sollentuna, Järfälla
Källa: SKL:s Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet 2008 och 2009

Olycksstatistik – lite olyckor och brott men mycket bränder i Knivsta

Knivsta har lägst antal sjukhusvårdade personer till följd av olyckor i hela riket. Även när det gäller antal anmälda brott ligger kommunen bra till. I brandstatistiken ligger kommunen runt medel. Knivsta har fler bränder än vad man kan vänta sig utifrån strukturella förutsättningar.[26]

Tabell 5 Antal personskador, bränder, vålds- och stödbrott i Knivsta jämfört med riket.

	2008	Jämfört med 2007	Avvikelse från modellberäknat värde
Antal sjukhusvårdade till följd av olyckor per 1 000 invånare	6,6	↘	Färre än
Antal utvecklade bränder i byggnad per 1 000 invånare	0,53	↗	Fler än
Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare	4,4	↘	Färre än
Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott per 1 000 invånare	26,9	↗	Färre än

Källa: Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet 2009 (siffror från 2008) ↗ = ökar Grönt=tillhör de bästa 25 , Gult=ligger runt median för alla kommuner,

Snabba och effektiva räddningsinsatser – bättre resultat 2009 än 2008

Insatstid (exkl SOS-alarm)

Räddningstjänsten har för varje år sedan 2007 kortat insatstiderna. Enligt statistik över räddningsinsatser inom kommunens geografiska område[27] hade 60 procent av utryckningarna en insatstid på max 10 minuter, vilken är en förbättring jämfört med tidigare år (se Tabell 6). I insatstiden ingår inte tiden från att samtalet kommer till SOS till att räddningstjänsten får larmet.

Responstid (inkl SOS-alarm)

Enligt Sveriges Kommuners och Landstings *Öppna jämförelser 2009* var median-responstiden för Knivsta kommun 15,5 minuter, vilket gjorde att Knivsta hörde till den fjärdedel som hade sämst responstid.[28] I kommunens egen statistik är medeltiden 10,5 minuter.[29] Det finns alltså en stor skillnad mellan responstid (inkl larmtid) enligt SKL:s siffror, och insatstiden (exkl larmtid) enligt räddningstjänstens egna statistik.

[26] SKL Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet 2009 (Siffror från 2008)
[27] Här i ingår ej automatlarm och sjukvårdslarm eller larm för räddningsinsatser där Knivsta har varit förstärkande styrka eller återkallts innan ankomst.
[28] Uppgifter om responstider kommer från SOS alarm, och anger tiden från det att larmcentralen får larmet till dess att räddningstjänsten anländer till skadeplatsen. Uppgifter för perioden 1 oktober 2008-10-01 till 2009-09-30 använts.
[29] Det går inte att rakt av jämföra medel- respektive median-mått, men siffror från 2008 visar att Knivstas mediantid var kortare än medeltiden, vilket understryker skillnaden i siffrorna.

Tabell 6 Insatsstider

	2007	2008[30]	2009
Andel utryckningar med insatstid max 10 min	*44%*	*47%*	*60%*
Andel utryckningar med insatstid max 20 min	*84%*	*93%*	*95%*
Medelinsatstid	12 minuter	10,5 minuter	10,5 minuter
Insatstid = från larmet nått räddningstjänsten till insatsen påbörjats (ankomst)			

Källa: Verksamhetens insatsstatistik

Andel av tiden med lägre beredskap

Räddningstjänsten hade under 2009 under normala omständigheter en utryckningskapacitet på 5 personer. Under cirka 15 dygn under 2009 har utryckningsstyrkan varit 4 personer. Detta innebär en förbättring jämfört med 2008 då det var cirka 20 dygn, men inte tillbaka på 2007 års låga nivå på 4-5 dygn.[31]

Lärande och utveckling – medlemskapet i Attunda ger utveckling

Antal insatser som lett till fördjupad olycksundersökning

Enligt *Lagen om skydd av olyckor* ska alla insatser utvärderas för att ge underlag för lärande och ökad effektivitet. I de enklaste fallen räcker en insatsrapport, men efter mer komplicerade insatser bör en fördjupad olycksundersökning göras.

Knivsta har inte genomfört någon fördjupad olycksundersökning under åren 2007-2009[32]. Det är under medel för andra räddningstjänster[33] och något som påpekades som anmärkningsvärt under Länsstyrelsens tillsyn av kommunens räddningstjänst 2008. Brandkåren Attunda ligger bättre till[34].

Antal rapporterade fel och brister under utryckning

2009 rapporterades 15 incidenter eller brister vid utryckning, varav 2 hade med utrustningen att göra. Tidigare år har inga brister alls rapporterats.[35] Det är en positiv utveckling eftersom rapporteringen är ett viktigt underlag för förbättring.

Förebyggande arbete – hinner Knivsta med brandskyddskontrollerna?

Antal utförda tillsyner

Under 2009 utförde Knivstas räddningstjänst 12 tillsyner av verksamhetsutövares förebyggande arbete. Det är en minskning sedan 2008 då 65 tillsyner utfördes. Sett över tid är det en hållbar takt.

Utbildningar för enskilda

Under år 2009 nådde räddningstjänsten 300 personer med utbildning om olycksförebyggande arbete, dvs 21 personer per 1000 invånare. Det är en ökning jämfört med 2008. Det är dock fortfarande lågt jämfört med andra kommuner. Snittet för andra pendlingskommuner är runt 50 personer per 1000 invånare[36].

[30] I 2008 års kvalitetsredovisning rapporterades fel siffror för insatstiderna. Dessa siffror är rättade.
[31] Rickard Westning, Brandkåren Attunda
[32] Rickard Westning, Brandkåren Attunda. Enligt honom är siffran i SKLs öppna jämförelser felaktig, eftersom Knivsta där har uppgett antal brandorsaksutredningar, vilket inte är en utvärdering av själva insatsen.
[33] SKLs Öppna jämförelser 2009
[34] PWCs Revisionsrapport 2009, Olycksundersökningar Brandkåren Attunda
[35] Rickard Westning, Brandkåren Attunda
[36] Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Årsuppföljning av Lagen om skydd mot olyckor 2009

Brandskyddskontroller

Eldstadsrelaterade bränder är vanliga. Brandskyddskontroller är ett sätt att förebygga dessa. Under 2008 kunde räddningstjänsten i Knivsta inte utföra kontrollerna i planerad takt, vilket ökade behovet av tillsyner 2009. Enligt statistiken besöktes 98 procent av det årliga behovet inom Attunda[37]. För Attunda som helhet ser det bra ut, men det går inte att dra slutsatser om hur väl man hinner tillse behovet av kontroller i Knivsta.

Olycksförebyggande arbete i egna anläggningar

Olyckor i kommunens anläggningar

Under 2009 inträffade två personolyckor i kommunens anläggningar som lett till skadeståndsanspråk, i båda fall på grund av halka. I inget av fallen fann kommunen att man hade ansvar för olyckan. Tio trafikolyckor inträffade på gator som kommunen var huvudman för. Fyra ledde till allvarliga skador, men ingen till dödsfall (Figur 8).[38]

Figur 8 Anmälda trafikolyckor på kommunala gator i Knivsta kommun 2004-2010

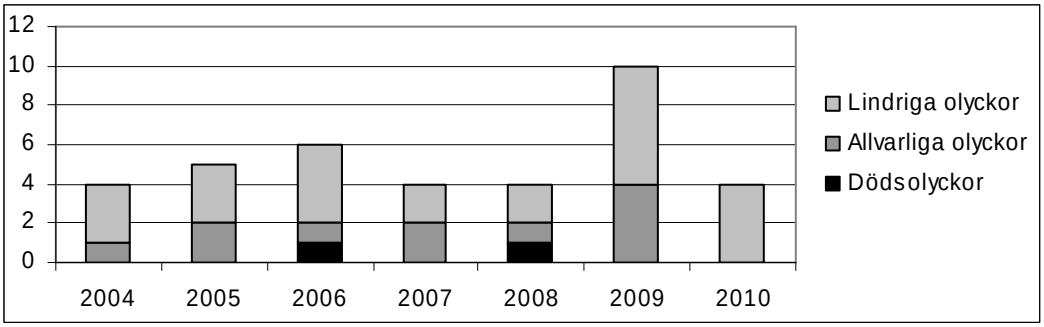

Källa: STRADA

Besiktningar och avdykningar

Årliga avdykningar och provtagningar av kommunens bad har genomförts enligt plan. Däremot har inga besiktningar av lekplatser som ligger på parkmark genomförts under 2009 eller 2008, trots att det utlovas i kommunens kvalitetsdeklarationer. Besiktningar är beställda till 2010.[39]

Knivsta kommuns säkerhetsgrupp genomförde under 2009 protokollförda besiktningar av fyra skolor, en förskola och socialkontoret.[40]

Resultat utifrån fullmäktiges kvalitetsaspekter

Uppfyllande av mål – omorganisering försvårar måluppfyllnaden 2009

I och med att Knivsta räddningstjänst anslöts till Brandkåren Attunda fick man ett nytt handlingsprogram för skydd mot olyckor med tydliga mål för verksamheten. Det nya handlingprogrammet har tydligare och mer uppföjningsbara mål än det gamla. Nedan presenteras förbundets egna måluppföljning utifrån denna handlingsplan.

Brandkåren Attunda har ställt upp 10 säkerhetsmål för verksamheten. Av dessa uppnåddes 3 st helt och 5 st delvis och 2 st inte alls (se Tabell 7).[41] Enligt förbundets egen analys har man vidtagit åtgärder för att nå målen gällande *skador och bränder*,

[37] Myndigheten för samhällsskydd och Beredskap, Årsuppföljning av Lagen om skydd mot olyckor 2009
[38] Baserat på polisrapporter redovisade i Vägverkets statistikdatabas STRADA
[39] Josefin Edling
[40] Riskhanteringsgruppens verksamhetsrapport 2009
[41] Bedömning baserat på statistik i Brandkåren Attundas årsredovisning 2009

men på grund av yttre osaker har målen ändå inte nåtts. När det gäller de interna *verksamhetsmålen* beror den bristande måluppfyllnaden på omorganiseringen.[42]

Tabell 7 Måluppfyllnad Brandkåren Attunda.

	Resultat 2009	Mål-uppfyllelse	Kommentar
Minska olyckor och skadade			
Minska antal trafikolyckor från 1,57 till 1,42 per 1000 inv.	1,53 per 1000 inv.	😐	
Minska antal skadade från 1,29 till 1,16 per 1000 inv.	1,33 per 1000 inv.	☹	Antalet omkomna minskade och antalet skadade ökande.
Minska bränder			
Minska antal, från 0,47 till 0,42 per 1000 inv.	0,46 per 1000 inv.	☹	Ökat i Knivsta, Upplands-Bro och Upplands Väsby.
Minska antal skadade och omkomna i bostadsbränder, från 0,12 till 0,11 per 1000 inv.	0,05 per 1000 inv.	☺	
75 % av tillsynsobjekt ska ha tillfredsställande brandskyddsarbete	78 %	☺	
Ökad trygghet			
Över 90 % av invånarna ska känna trygghet med Brandkåren Attunda	94 % känner sig trygga.	☺	Tryggheten mättes med enkät-undersökning hösten 2008. Knivsta ingick inte i denna.
Verksamhet			
100 % av operativa personalen ska uppfylla kriterierna för operativ förmåga i målplanen.	Endast chaufför- och rökdykarkompetens kan mätas.	😐	Nya metoder för att kvalitetssäkra operativa förmåga utreds.
80 % av objekt med betydande risker ska ha aktuell insatsplan	44 %	😐	AGA gas i Knivsta saknar insatsplan, men denna ska vara klar 2010[43].
Inom 10 min från larm ska 80 % av invånarna inom heltidsstations-områden, resp. 40 % inom deltidsstationsområdena, nås.	65 % för heltidsstationerna, 43 % för deltidsstationerna	😐	Framkomsttiden består av larmbehandlingstid hos SOS, anspänningstid, och körtid.
95 % av bränderna i byggnad ska begränsas till startbrandcellen.	89 %	😐	
☺ = uppnått	😐 = delvis uppnått	☹ = ej uppnått	

Källa: Attundas verksamhetsberättelse 2009

Tillgänglighet, service och brukarnöjdhet

Inga brukarundersökningar har utförts 2009. Tidigare års Medborgarundersökningar har visat att invånarna i Knivsta, liksom i andra kommuner, är mycket nöjda med räddningstjänsten.

Resultat av granskningar

Revisorerna vill ha fler fördjupade olycksundersökningar

En särskild granskning av brandkåren Attundas arbete med olycksundersökningar gjordes under 2009. Den huvudsakliga bedömningen var att undersökningar genomförs i skälig omfattning och med tillräcklig kvalitet. De utvecklingsområden som fanns var framförallt att man skulle göra fler fördjupade olycksundersökningar och att resultatet av dem återföras på ett ner systematiskt sätt.

[42] Revisionsrapport, Granskning av årsredovisning 2009 Brandkåren Attunda
[43] Det är objekten själva som ansvarar för att det finns en aktuell insatsplan. Det kontrolleras i samband med tillsyn

VATTEN OCH AVLOPP

Verksamhetens innehåll, volymer och förutsättningar[44]

Uppdrag

Allmänna vatten- och avloppsanläggningar skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön[45].

EUs vattendirektiv, liksom flera av riksdagens miljökvalitetsmål är relevanta för avloppsverksamheten. För att uppnå dessa ska:

- utsläpp begränsas
- näringsämnena i slammet återförs i kretsloppet. Specifikt gäller att senast år 2015 ska minst 60 procent av fosforföreningarna i avlopp återföras till produktiv mark, varav minst hälften till åkermark.

Ledningsnätets underhåll och standard är en viktig kvalitetsfaktor, inte minst ur ett långsiktigt ekonomiskt perspektiv.

Organisation

VA-verksamheten i Knivsta sköts av Knivstavatten, dotterbolag till Roslagsvatten.

Knivsta har ett mycket litet verksamhetsområde, och därmed också låg anslutningsgrad jämfört med andra kommuner i Sverige. I och med ökat byggande på landsbygden ställs krav på att kommunen ska utvidga verksamhetsområdet. En VA-strategi för hur detta ska göras håller på att tas fram av kommunen och Roslagsvatten.

Dricksvattenleverans[46]- fler anmärkningar än andra kommuner

Av 32 mikrobiologiska tester av dricksvattenkvalitén i det Knivstas kommunala vattenledningsnät visade 13 procent att vattnet var tjänligt med anmärkning. Det är en försämring jämfört med 2008, men i nivå med 2007. Jämfört med andra kommuner med mellan 10 000 och 25 000 invånare låg Knivsta bland de 25 procent som hade störst andel anmärkningar.

Begränsning av utsläpp

Avloppsrening sker i reningsverk i Knivsta, Lagga och Vassunda. Under 2009 har gällande krav på rening i stort sett klarats, med följande undantag:

- Något för hög BOD (syreförbrukande ämnen) under kvartal 3 i Vassunda
- Fyra av sex mätningar av utgående fosforhalt överskrider riktvärdet i villkoret i Lagga. Även 2008 överskreds värdet för fosforutsläpp under vinterhalvåret.
- Något för höga halt fosfor i Knivsta under kvartal 1.

Inga bräddningar eller andra störningar i avloppsreningen har inträffat under 2009.[47]

Knivstavatten flaggar för att strängare krav på kväverening kan medföra kostsamma ombyggnader i reningsverket i framtiden.

---

[44] Uppgifterna i detta avsnitt bygger, om inget annat anges, på inrapporterad statistik till Svenskt Vattens databas VASS. För 2007 och 2008 har Roslagsvatten inte lämnat fullständiga statistikrapporter i VASS.
[45] Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster
[46] Uppgifterna i detta avsnitt bygger, om inget annat anges, på inrapporterad statistik till Svenskt Vattens databas VASS. För 2007 och 2008 har Roslagsvatten inte lämnat fullständiga statistikrapporter i VASS.
[47] Miljörapporter för Knivsta, Lagga och Vassunda ARV

Återföring av näringsämnen

Det behandlade slammet från kommunens reningsverk klarar med god marginal de gränsvärden som Naturvårdsverket, Svenskt Vatten och Lantbrukarnas riksförbund har kommit överrens om för spridning till mark. Under 2009 har 66 procent av slamet använts till deponiåterställning och 43 procent till ” lantbrukksspridning”. [48]

Underhåll av ledningsnätet – jämförelser ger Knivsta godkännt

Nyckeltal som kan ge en uppfattning om kvalitén i ledningsnätet är antal stopp och rörbrott i ledningsnätet samt hur stort rörnätsläckaget är. Även den rapporterade förnyelsetakten kan ge fingervisningar.

När det gäller antalet stopp och rörbrott låg Knivsta under 2009 **bra** till jämfört med andra kommuner i samma storleksklass.

Läckaget i dricksvatten- och avloppsledningar i Knivsta var **godkänt** jämfört med övriga kommuner i samma storleksgrupp under 2009.

Under 2008 och 2009 har inga investeringar för att förnya ledningsnätet i Knivsta kommun gjorts. Investeringsnivån kan växla från år till år, speciellt om man ingår i ett förbund med flera kommuner. Om man tar hänsyn till de större investeringar som gjordes 2006 och 2007 så ligger Knivsta ändå bättre till än de flesta andra kommuner. Roslagsvatten har påbörjat arbetet med att anpassa sitt ekonomistyrningssystem för att skapa ekonomiska resurser för att klara kommande underhållsbehov[49].

Kostnader och avgifter – Knivsta ligger nära medel

Den totala kostnaden för VA-verksamheten, räknat per ansluten person, så ligger Knivsta bland den fjärdedel av kommunerna som hade lägst kostnad, inom storleksklassen 10 000-25 000 invånare.

2009 höjdes VA-taxan i Knivsta med 6 procent.

VA-avgiften för en typvilla i Knivsta var 5540 kr år 2009, vilket var i nivå med medianen för riket.[50] Tidigare år låg avgiften för flerbostadshus över median för andra kommuner, men från och med 2009 har denna sänkts så att den ligger i nivå med median-avgiften i riket.[51]

Resultat utifrån fullmäktiges kvalitetsaspekter

Tillgänglighet, service och brukarnöjdhet

Inga brukarundersökningar har gjorts under 2009.

Synpunkter och klagomål

Under 2009 kom tre klagomål gällande dricksvattenkvaliteten in till Roslagsvatten. 2008 var det fyra.

[48] Miljörapporter för Knivsta, Lagga och Vassunda ARV
[49] Knivstavattens Årsredovisning 2009
[50] VASS 2009
[51] Nils Holgersson-undersökningen 2009

SAMMANSTÄLLNING AV NYCKELTAL

- 🙂 Klart bättre än medel/förväntat resultat
- 🟢 I nivå med medel/förväntat resultat
- 🟡 Något under medel, eller bör på annat sätt uppmärksammas
- 🔴 Klart sämre än medel/förväntat resultat

- ↑ Bättre än förra året
- → Samma nivå som förra året
- ↓ Sämre än förra året

GATA					
Område	**Nyckeltal**	**Knivsta 2009**	**Jämfört med 2008**	**Jämfört med andra**	**Kommentar / källa**
Underhållstakt (gator och gc-vägar)	Andel gator äldre än 30 år	22%	23% →		
	Långsiktig underhållstakt (snitt sedan 2004)	35 år	36 år ↗	🙂	Bäst av 7 kommuner i nätverket Dacke
	Underhållstakt senaste året	30 år	28 år ↘	🙂	På femte plats av 64 kommuner i SKL:s enkät
Kostnader	Total drift- och underhållskostnad per m^2 belagd yta (exkl kapitalkostnad)	17 kr	10 kr ↓	🔴	Dyrast av 7 kommuner i nätverket Dacke och på femte plats bland 63 kommuner i SKL:s enkät. [1]
Brukarnöjdhet	Medborgarnas betyg på gator och vägar		39 av 100	🔴	Under medel enligt SCB:s Medborgarundersökning 09
	Medborgarnas betyg på gc-vägar		43 av 100	🔴	Under medel enligt SCB:s Medborgarundersökning 09

PARK OCH NATURMARK					
Område	**Nyckeltal**	**Knivsta 2009**	**Jämfört med 2008**	**Jämfört med andra**	**Kommentar / källa**
Välskött och trygg miljö	Andel invånare som tycker att gator och torg ser trevliga ut	-	48%	-	Mätning har ej genomförts 2009
	Andel invånare som känner sig trygga på platser de vistas på		79%	🟢	Enligt SCBs Medborgarundersökning 09
	Blomsterplanteringar	1 865 m^2	1 865 m^2 →	-	Jämförelseunderlag saknas
	Antal invånare per lekplats (ej på fastighetsmark)	~2 000	~2 000 →	🟡	Jämfört med 23 andra kommuner
Kostnader	Nettokostnad per invånare	340 kr	334 kr ↓	-	Jämförelseunderlag saknas
Brukarnöjdhet	Medborgarnas betyg på parker och strövområden		5,7 av 10	🔴	Under medel för samtliga kommuner i SCBs Medborgarundersökning 09
	Medborgarnas betyg på renhållning av allmänna platser		6,4 av 10	🟢	Runt medel för samtliga kommuner i SCBs Medborgar-undersökning 09
	Medborgarnas betyg på kommunens åtgärder mot klotter och skadegörelse		6,2 av 10	🟢	Runt medel för samtliga kommuner i SCBs Medborgar-undersökning 09

AVFALL OCH MILJÖ					
Område	**Nyckeltal**	**Knivsta 2009**	**Jämfört med 2008**	**Jämfört med andra**	**Kommentar / källa**
Uppfyllande av riksdagens miljömål	Förändring av total avfallsmängd sedan föregående år	-3%	+ 1 % ↑		”Uthålligt” enligt Avfall Sverige.
	Förändring av avfall till deponi sedan föregående år	- 33 %	+ 3 % ↑		”Mycket uthålligt” enligt Avfall Sverige.
	Återvinningsgrad, materialåtervinning och biologisk behandling	34 %	31 % ↑		”Mindre uthålligt” enligt Avfall Sverige.
	Ökning/minskning av total avfallsmängd sedan föregående år	-3 %	+ 1 % ↑		”Uthålligt” enligt Avfall Sverige.
Avgifter	Avfallstaxa för typvilla respektive typlägenhet	2192 kr/villa 1337 kr/lgh	2060 kr/villa 1311 kr/lgh →		Uthållig nivå för lägenheter, men något högt för villa enligt Avfall Sveriges bedömning
Medborgarnas nöjdhet	Medborgarnas nöjdhet med sophämtningen		7,5 av 10		Runt medel för samtliga kommuner i SCBs Medborgarundersökning
	Medborgarnas nöjdhet med återvinningen		69 av 100		Över medel för samtliga kommuner i SCBs Medborgarundersökning

BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG					
Område	**Nyckeltal**	**Knivsta 2009**	**Jämfört med 2008**	**Jämfört med andra**	**Kommentar / källa**
Rättssäkerhet	Antal beslut som har ändrats av höge instans	0	0 →		Jämförelseunderlag saknas
Hand-läggningstid	Handläggningstid (median)	5-16 veckor	5-16 v →		Jämförelseunderlag saknas
Kostnader	Kostnad per inv	148 kr/inv	179 kr/inv ↗		Har under tidigare år legat högre än medel i riket, och för jämförbara kommuner

RÄDDNINGSTJÄNST OCH OLYCKSFÖREBYGGANDE ARBETE					
Område	**Nyckeltal**	**Knivsta 2009**	**Jämfört med 2008**	**Jämfört med andra**	**Kommentar / källa**
Snabba och effektiva räddnings-insatser	Andel räddningsinsatser med max 10 minuter insatstid	60 %	47 % ↑	🟡	Om man räknar med larmtiden ligger Knivsta sämre än medel enligt SKLs öppna jämförelser
	Andel av årets dygn med lägre beredskap	~ 4 %	~5% ↗		Jämförelseunderlag saknas.
	Antal fördjupade olycksundersökning som utförts de senaste två åren	0	0 →	🔴	Läget kan förväntas bli bättre i.o.m sammangåendet med Attunda.
	Antal rapporterade brister under utryckning	15	0		Jämförelseunderlag saknas
Räddnings-tjänstens förebyggande arbete riktat mot enskilda	Antal utförda tillsyner i relation till antal verksamheter som ska lämna brandskydds-redogörelse	25 %	130 % ↓	🟡	Snittet för 3 år är 65 % vilket är ett bra värde jämfört med andra kommuner i MSBs årsuppf. 08 och 09
	Andel eldstäder som fått brandskyddskontroll (procent av årligt behov)	Attunda: 98 % Knivsta: ?	Attunda: 140 % Knivsta: 0 %	🟡	Enligt MSBs årsuppföljning 09
	Antal personer som fått olycksutbildning av kommunen	21 per 1000 inv	20 per 1000 inv →	🔴	Knivsta tillhör den sämsta fjärdedelen av pendlarkommuner enligt MSBs årsuppföljning 09
Strukturerat olycks-förebyggande arbete i kommunens egna anläggningar	Antal genomförda säkerhetsbesiktningar i verksamhetslokaler	5	8 ↘		Jämförelsestatistik saknas
	Antal skadeståndskrav pga olycka i kommunal anläggning	2	0 ↘		Jämförelsestatistik saknas
	Andel av allmänna lekplatser som har besiktigats	0 %	0 % ↓	🔴	Jämförelsestatistik saknas
Brukarnöjdhet	Medborgarnas betyg på räddningstjänsten		8,1 av 10	🟢	Högre än medel för alla kommuner enligt Medborgarundersökningen 09

VATTEN OCH AVLOPP					
Område	**Nyckeltal**	**Knivsta 2009**	**Jämfört med 2008**	**Jämfört med andra**	**Kommentar / källa**
Leverans av dricksvatten av god kvalitet	Antal oplanerade stopp i vattenleveransen	2	1 ↘		
	Andel mikrobiologiska dricksvattenprov som fått anmärkning	13 %	9 % ↓	🔴	Knivsta tillhörde den fjärdel av kommunerna (10000-25000 inv) mest flest anmärkningar (VASS)
Begränsning av utsläpp	Antal avvikelser från föreskrivna utsläppsnivåer	5	3 ↘		Verksamheten menar att mätvärdena inte är representativa

	Antal bräddningar av orenat avloppsvatten	0	2 ↑		Jämförelseunderlag saknas
Cirkulering av näringsämnen	Andel slam som klarar NV:s gränsvärden för spridande till åkermark	100 %	100 % →		Jämförelseunderlag saknas
	Andel av näringsämnena i slammet som återfördes till produktiv mark	34 %	0 % ↑		I nivå med andra pendlingskommuner, men långt ifrån Riksdagens målsättning.
Brukarnöjdhet	Medborgarnas betyg på VA-verksamheten		76 av 100		I nivå med medel för alla kommuner i SCBs medborgarundersökning 09
Kostnader och avgifter	Årskostnad för VA-verksamhet exkl kapitalkostnad	20,83 kr/ såld m3	19,90 kr/ såld m3 →		Jämfört med 79 kommuner med 10 000-25 000 inv enligt VASS
	VA-avgiften för en typvilla per år (fast+ rörlig)	5 538 kr kr/år	4 630 kr		Jämfört med 121 kommuner med 10 000-25 000 inv enligt VASS
Kvalitet på rörlednings-nätet	Förnyelsetakt vattenledningsnät	0%	1,2 % per år (medel år 06-08)		Sett över en treårsperiod ligger Knivsta bland de bästa 25 % bland 23 kommuner med 10 000-25000 inv.
	Förnyelsetakt avloppsledningsnät	0%	1,4 % per år (medel år 06-08)		se ovan
	Rörnätsläckage i vattenledningar (100-Nt103)	14%	16% (medel år 06-08) →		Knivsta är bland de bästa 25 % bland 72 kommuner med 10 000-25000 inv. (VASS)
	Rörnätsläckage i avloppsledningar (100-Nt104)	47%	47% (medel år 06-08) →		Knivsta är ligger runt medianen för 72 kommuner med 10 000-25000 inv. (VASS)

1 BILAGA 1

Tabell 8 Investeringar i kommunalteknik 2008 och 2009

	2008		2009	
	budget	**utfall**	**budget**	**utfall**
Gator och vägar	*4 750*	*8 140*	*15 500*	*11 232*
Nya gator och vägar	2 500	3 343	7 000	8 223
Pendlarparkeringar	0	4 029	5 300	310
Tillgänglighetsåtgärder	100	0	100	482
Gång- och cykelvägar	750	768	800	1 057
Utbyte gatubelysning	400	0	800	602
Åtgärd Knivstainfarten	1 000	0	500	0
Ospecifierade			1 000	558
Park	*4 490*	*253*	*640*	*12 733*
Knivsta årum	90	0	390	0
Centrumpark	200	0	-	-
Parkeringsplatser	2 200	0	-	-
Alsike Ekeby 1:99	-	-		12 690
Ospecifierade	2 000	253	250	43
Räddningstjänst	*790*	*384*	*1 800*	*0*
Bostadsanpassning	*300*	*0*	*300*	*257*
Vindkraft	-	-	*500*	*35 498*
Totalt	**10 330**	**8 777**	**18 740**	**59 720**